

Sirküler Tarihi : 24/03/2021

Sirküler No : 2021 / 55

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARI

İllerin ve Bölgelerin Sosyo–Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasına göre ülkemiz altı farklı bölgeye ayrılmış olup, 2012/3305 no.lu Teşvik Kararnamesi ile teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek genel, bölgesel, stratejik ve öncelikli yatırımlar destek kapsamına alınmıştır.

Teşvik mevzuatına göre özetle;

Bölgesel teşvik uygulamalarıyla bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarının azaltılması, istihdamın, üretim ve ihracat potansiyelinin artırılması hedeflenmiştir.

Yüksek teknoloji ürünlerin üretilmesine yönelik, **öncelikli yatırım** konularında gerçekleştirilen yatırımlar 5. bölge desteklerinden yararlanırken, OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre, orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan **teknolojik yatırımlar**, İstanbul ili hariç 4.bölge desteklerinden yararlandırılır.

Öncelikli yahut teknolojik yatırımların gelişmişlik düzeyi daha düşük bölgelerde gerçekleştirilmesi durumunda, söz konusu yatırımlar bulundukları bölgelerde uygulanan bölgesel desteklerden yararlandırılır.

Dışa bağımlılığı azaltan, katma değeri yüksek, asgari 50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar **stratejik yatırım** olarak desteklerden yararlandırılır.

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları dışında kalan diğer tüm yatırımlar ise **genel teşvik** uygulamaları kapsamında desteklenmektedir.

Teşvik belgesi kapsamında yatırımlara sağlanan destek unsurları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

(Bu tablo Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Yatırım Teşvik Uygulamaları Ocak 2021 Sunumundan uyarlanmıştır. www.sanayi.gov.tr)

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uyg.	Bölgesel Teşvik Uyg.	Öncelikli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	√	√	√	√
Gümrük Vergisi Muafiyeti	√	√	√	√
Vergi İndirimi		√	√	√
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		√	√	√
Gelir Vergisi Stopajı Desteği	√	√	√	√
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		√	√	√
Faiz ve Kâr Payı Desteği		√	√	√
Yatırım Yeri Tahsisi		√	√	√
KDV İadesi				√

Kamuya ait arazilerin belge kapsamında yatırımcıya irtifak hakkıyla tahsisleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Milli Emlak Genel Müdürlüğünce sağlanmaktadır.

Faiz ve kâr payı desteği 1. ve 2. bölgelerde gerçekleştirilen yatırımlar hariç, diğer bölgeler için sağlanmaktadır.

Sigorta primi işçi hissesi ile gelir vergisi stopaj desteği sadece 6. bölgede gerçekleştirilen yatırımlar için sağlanmaktadır.

Vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi bakımından;

- Organize Sanayi Bölgesinde yapılacak yatırımlar,
- İmalat sanayine yönelik Endüstri Bölgesinde gerçekleştirilecek yatırımlar,
- Sektörel işbirliğine dayalı yatırımlar,
- 01.01.2021 tarihinden geçerli olmak üzere, belirlenen bazı ilçelerde gerçekleştirilen yatırımlar

bir alt bölge desteklerinden yararlandırılır.

KDV iadesi, sabit yatırım tutarı 500 Milyon Türk Lirasının üzerindeki stratejik yatırımlara ilişkin bina inşaat harcamaları ile 2017-2021 yıllarında **imalat sektöründe gerçekleştirilecek** teşvik belgeli tüm yatırımlara ilişkin **bina inşaat** harcamaları için söz konusudur. (KDVK Geç. Madde 37).

Proje Bazlı Destek Programı:

2016 yılında teşvik sisteminden beklenen verimin alınamadığı alanlar için kamuoyunda SÜPER TEŞVİKLER diye bilinen, proje bazlı teşvik sistemi getirilmiştir.

Asgari 500 Milyon Türk Liranın üzerinde, istenilen şartları sağlayan ve desteklenmesi uygun görülen yatırımlar proje bazlı desteklenebilmektedir.

Proje bazlı yatırımlara sağlanabilecek destek unsurları şöyledir: **(Bu tablo Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının web sitesinden alınmıştır. www.sanayi.gov.tr)**

Vergisel Destekler	İstihdam Destekleri	Finansman Destekleri	Yatırım Yeri ile İlgili Destekler	Diğer Destekler
KDV İstisnası	Sigorta Primi İşveren Hissesi	Enerji Desteği	Altyapı Desteği	İzin, Tahsis, Ruhsat, Lisans ve Tescil Kolaylığı
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Gelir Vergisi Stopajı Desteği	Faiz ve Kar Payı Desteği		
Vergi İndirimi	Nitelikli Personel Desteği	Sermaye Katkısı	Yatırım Yeri Tahsisi	Kamu Alım Garantisi
KDV İadesi		Hibe Desteği		

Proje bazlı teşvik kapsamına yatırım teşvik belgesi alınan yatırımlara;

- Yapılan yatırımın **2 katına kadar** vergi indirimi sağlanabiliyor,
- Sigorta primi işveren hissesi ile gelir stopaj desteği, **asgari ücretin brüt tutarıyla sınırlı olmaksızın** verilebiliyor,
- 10 yıl süreyle tüketilen enerjinin **%50 sine kadar enerji desteği** sağlanabiliyor,
- Nitelikli personel ücretleri **asgari ücretin 20 katına kadar**, beş yıl boyunca Bakanlıkça karşılanabiliyor,
- Yatırımcı şirketlere %49'a kadar kamu ortaklığı yoluyla **sermaye desteği** sağlanabiliyor. (10 yıl içerisinde kamu hisselerinin devredilmesi yahut halka arz edilerek çıkmak şartıyla).

Proje bazlı yatırımlarda müracaat yöntemi, çağrı yahut davet usulüne göre yapılabilmeyle birlikte, fiili uygulama **davet usulü** şeklinde gerçekleşmektedir.

Bakanlıkça uygun görülen projeler Cumhurbaşkanının onayına sunulmakta ve onaylanan projeler Resmî Gazetede yayımlanmaktadır.

Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi (Hamle Programı):

Orta – yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerdeki katma değerli ya da kritik öneme sahip ürünlerin yerli kabiliyetlerle üretimine yönelik yatırım projelerine **hamle programı** kapsamında destek verilmektedir.

Bu program, dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak, orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerdeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin **Öncelikli Ürün Listesi** ile belirlenmesi ve bu ürünlerin Ar-Ge, yatırım ve üretim süreçlerinin bütüncül bir yaklaşımla desteklenmesine yönelik bir destek programıdır.

Stratejik yahut proje bazlı **asgari yatırım tutarlarını sağlayamayan** katma değeri yüksek yatırımlar için geliştirilmiş, öncelikli ürün listesindeki ürünlerin üretimine yönelik yatırımlardır.

Dolayısıyla Hamle programı stratejik yahut proje bazlı yatırımları bünyesinde barındıran, bir çeşit **hibrit** programlardır. Bu yatırımlara TÜBİTAK'tan Ar-Ge, KOSGEB'den Kobi desteği de sağlanabilmektedir.

Öncelikli ürün listeleri Resmî Gazetede yayımlanmakta ve **çağrı usulüyle** yatırımcılara duyurulmaktadır. Halihazırda farklı sektörlerden 919 ürün öncelikli olarak belirlenmiştir. Ayrıca 2021 yılı çağrı planı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına ait <http://hamle.gov.tr/Files/resimler/Hamle-Yeni-Donem-3-01.png> adresinde yayımlanmıştır.

Öncelikli ürün listesindeki ürünlerin üretimine yönelik yatırımlardan uygun görülenler **Stratejik Yatırım** koşulları aranmaksızın bu kapsama alınabilmektedir.

Yatırım tutarı 50 Milyon TL ile 500 Milyon TL arasında olup, öncelikli ürün listesindeki ürünlerin üretimine yönelik yatırımlardan uygun görülenler **Proje Bazlı Tesvik** sistemi kapsamına da alınabilmektedir.

Başvurular www.hamle.gov.tr portalı üzerinden Bakanlığa yapılmaktadır. Proje değerlendirme komitesince, proje bazlı teşvik kapsamına alınan yatırımlar ayrıca Cumhurbaşkanının onayına sunulmaktadır.